

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ NACIONALINĘ ŽEMĖS TARNYBĄ PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS

2021 m. rugsėjo 30 d. Nr. 4D-2021/1-1192
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius gavo X (toliau vadinama – Pareiškėjas) skundą dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos (toliau vadinama – NŽT) Vilniaus miesto skyriaus (toliau vadinama – Skyrius) pareigūnų veiksmų (neveikimo) nagrinėjant Pareiškėjo 2021 m. rugpjūčio 18 d. prašymą (toliau vadinama – 2021-08-18 Prašymas).

2. Pareiškėjas skunde Seimo kontrolieriui rašo:

2.1. „2019 m. lapkričio 15 d. kreipiausi į NŽT Skyrių su prašymu „Dėl valstybinės žemės naudojimo kontrolės“ [...]. 2019 m. gruodžio 16 d. gavau Skyriaus atsakymą Nr. 49SFN-(14.49.136E.), kuriuo buvau informuotas, kad Skyriaus specialistai 2020 m. vasario 13 d. [...] atliks valstybinės žemės ties Rinktinės g. <...>, <...> ir žemės sklypo, esančio Rinktinės g. <...>, Vilniuje, naudojimo valstybinę kontrolę dėl galimų žemės naudojimo tvarkos pažeidimų [...]“;

2.2. „2020 m. vasario 13 d. atvyko Skyriaus specialistė, tačiau jai valstybinės žemės kontrolės atlikti nepavyko, nes neveikė koordinatės nustatantis prietaisas, specialistė padarė tik neteisėtai tvoromis užtvėrtų žemės sklypų fotofiksacijas ir informavo, kad atvyks pakartotinai atlikti valstybinės žemės naudojimo kontrolę. [...]“.

[...] 2020 m. gegužės 20 d. pakartotinai kreipiausi į Skyrių su prašymu „Dėl paaiškinimų pateikimo“ [...], kuriuo paprašiau paaiškinti, kodėl valstybinės žemės kontrolė dar nėra atlikta [...]“;

2.3. „2020 m. gegužės 21 d. gavau Skyriaus raštą „Dėl atlikto žemės naudojimo patikrinimo“ (reg. Nr. 49SFN- 1663-(14.49.136 E.)) [...], kuriuo buvau informuotas, kad nesuformuotoje valstybinėje žemėje stovi statiniai, adresais Rinktinės g. <...> ir <...>, jie aptverti tvoromis. Buvo nurodyta, kad pamatuoti esamų tvorų nebuvo galimybės dėl ryšio nebūvimo tarp palydovų ir GPS imtuvo ir naujas minėtos teritorijos patikrinimas bus atliktas 2020-09-16 [...]. Tokį patį Skyriaus raštą gavau ir 2020 m. birželio 2 d. (reg. Nr. 49SFN-1838-(14.49.104.) [...].“

2020 m. rugsėjo 16 d. buvo atlikta valstybinės žemės naudojimo kontrolė [...]. 2020 m. spalio 20 d. gavau Skyriaus raštą „Dėl atlikto žemės naudojimo patikrinimo (Rinktinės g. <...> ir <...>)“ (reg. Nr. 49SFN-3591-(14.49.136 E.)) [...], kuriuo Skyrius informavo, kad [...] tvoros įrengtos neteisėtai valstybinėje žemėje ir kad, atsižvelgiant į aukščiau išdėstytas aplinkybes, galimi pažeidėjai yra iškviesti į Skyrių“;

2.4. „Nuo mano Prašymo Skyriui pateikimo praėjus daugiau kaip 21 mėnesiui, o nuo valstybinės žemės naudojimo patikrinimo dienos praėjus daugiau kaip 11 mėnesių, neteisėtai pastatytos tvoros tebestovėjo, iš Skyriaus negavau jokios informacijos apie atliktus bei tolimesnius

veiksmus, nebuvo atsakyta į vieną iš Prašymo punktų („Informuoti mane apie atliktus veiksmus bei, pasitvirtinus neteisėtiems kaimynų veiksams, apie jiems skirtas nuobaudas bei įpareigojimus“), todėl 2021 m. rugpjūčio 18 d. kreipiausi į skyrių su prašymu „Dėl informacijos pateikimo“ [...].

[...] nepaisant to, kad, beveik metus laiko nesulaukęs jokios informacijos iš Skyriaus, 2021 m. rugpjūčio 18 d. papildomai paprašiau pateikti informaciją, per teisės aktuose nurodytus terminus Skyrius jokios informacijos, jokio atsakymo nepateikė“;

2.5. „[...] Rinktinės g. <...>, Vilnius, daugiabučio [...] gyventojai kasdien dėl nelegaliai įrengtų tvorų patiria didelius nepatogumus bei rizikuoja savo turtu ir sveikata (detalūs paaiškinimai pateikti Skyriui siųstuose raštuose), bet kurioje civilizuotoje teisinėje valstybėje būtų skandalingi, tačiau NŽT atveju visiškas teisės aktuose nustatytų terminų ignoravimas yra tapęs norma. NŽT tik iš pareiškėjų principingai reikalauja laikytis terminų, nepriima skundų praleidus juos bent viena diena, tačiau pačiai NŽT ir / ar jos struktūriniais padaliniais teisės aktuose nustatyti terminai negalioja. Tokie dvigubi standartai bei lygiateisiškumo, sąžiningumo principų pažeidimai teisinėje valstybėje neturėtų egzistuoti, o iš teisės aktuose nustatytų reikalavimų nesilaikančių pareigūnų taip pat principingai turėtų būti reikalaujama atsakomybės.“

3. Pareiškėjas Seimo kontrolieriaus prašo:

3.1. „ištirti Skyriaus pareigūnų veiksmus, pripažinti mano skundą pagrįstu“;

3.2. „NŽT siūlyti imtis priemonių, kad Skyriaus pareigūnai laikytųsi teisės aktuose nustatytų terminų“;

3.3. „NŽT ar Žemės ūkio ministerijai siūlyti skirti nusižengusiems Skyriaus pareigūnams tarnybinės (drausminės) nuobaudas.“

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

4. Iš skundo tyrimui pateiktų dokumentų (kopijos) nustatyta:

4.1. Skyriuje 2021 m. rugpjūčio 18 d. gautas ir užregistruotas (reg. Nr. 49FP-4266) Pareiškėjo 2021-08-18 Prašymas, kuriame Pareiškėjas, be kitų aplinkybių, nurodė:

„2019 m. lapkričio 15 d. kreipiausi į NŽT Skyrių su prašymu „Dėl valstybinės žemės naudojimo kontrolės“ (Nr. 49GF-5602, registracijos data 2019-11-15; toliau – Prašymas), kuriuo paprašiau atlikti valstybinės žemės naudojimo kontrolę adresais Rinktinės g. <...>, <...>, taip pat <...> ir <...>.

2019 m. gruodžio 16 d. gavau Skyriaus atsakymą Nr. 49SFN-(14.49.136E.), kuriuo buvau informuotas, kad Skyriaus specialistai 2020 m. vasario 13 d. [...] atliks valstybinės žemės ties Rinktinės g. <...>, <...> ir žemės sklypo, esančio Rinktinės g. <...>, Vilniuje, naudojimo valstybinę kontrolę dėl galimų žemės naudojimo tvarkos pažeidimų.

2020 m. vasario 13 d. atvyko Skyriaus specialistė, tačiau jai valstybinės žemės kontrolės atlikti nepavyko, nes neveikė koordinatės nustatantis prietaisas, specialistė padarė tik neteisėtai tvoromis užtvirtų žemės sklypų fotofiksacijas ir informavo, kad atvyks pakartotinai atlikti valstybinės žemės naudojimo kontrolę. [...].

[...] 2020 m. gegužės 20 d. pakartotinai kreipiausi į Skyrių su prašymu „Dėl paaiškinimų pateikimo“, kuriuo paprašiau paaiškinti, kodėl valstybinės žemės kontrolė dar nėra atlikta, nors nuo mano Prašymo pateikimo praėjo daugiau kaip pusė metų, taip pat informuoti, kada bus atlikta valstybinės žemės kontrolė pagal mano Prašymą.

2020 m. gegužės 21 d. gavau skyriaus raštą „Dėl atlikto žemės naudojimo patikrinimo“ (reg. Nr. 49SFN-1663-(14.49.136 E.)), kuriuo buvau informuotas, kad nesuformuotoje valstybinėje žemėje stovi statiniai, adresais Rinktinės g. <...> ir <...>, jie aptverti tvoromis. Buvo nurodyta, kad pamatuoti esamų tvorų nebuvo galimybės dėl ryšio nebūvimo tarp palydovų ir GPS imtuvo ir naujas minėtos

teritorijos patikrinimas bus atliktas 2020-09-16 [...].

2020 m. spalio 20 d. gavau Skyriaus raštą „Dėl atlikto žemės naudojimo patikrinimo (Rinktinės g. <...> ir <...>)“ (reg. Nr. 49SFN-3591-(14.49.136 E.), kuriuo Skyrius informavo, kad 2020 m. rugsėjo 16 d. [...] atliko valstybinės žemės, esančios greta Rinktinės g. <...> ir <...>, Vilniuje, naudojimo patikrinimus vietoje, surašė žemės naudojimo patikrinimo aktus Nr. 49ŽN-468-(14.49.81.) ir 49ŽN-469-(14.49.81.). Skyrius nurodė, kad tvoros įrengtos neteisėtai valstybinėje žemėje ir kad, atsižvelgiant į aukščiau išdėstytas aplinkybes, galimi pažeidėjai yra iškviešti į Skyrių.

Nuo mano Prašymo Skyriui pateikimo praėjo jau daugiau kaip 21 mėnuo, nuo valstybinės žemės naudojimo patikrinimo dienos praėjo daugiau kaip 11 mėnesių, tačiau neteisėtai pastatytos tvoros tebestovi, iš Skyriaus negavau jokios informacijos apie tolimesnius veiksmus, nebuvo atsakyta į vieną iš Prašymo punktų („Informuoti mane apie atliktus veiksmus bei, pasitvirtinus neteisėtiems kaimynų veiksams, apie jiems skirtas nuobaudas bei įpareigojimus)“.

Akcentuotina, kad prie Rinktinės g. <...>, Vilnius, namo įrengta tvora pažeidžia mūsų – Rinktinės g. <...>, Vilnius – namo gyventojų teises, kadangi dėl minėtos tvoros įsukimas į mūsų kiemą yra itin kompliktuotas, vos įsuka net nedideli lengvieji automobiliai, negali įsukti jokia didesnė transporto priemonė. Tai, kad yra paliktas per siauras įsukimas į mūsų kiemą, yra konstatavę ir Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Žemės tvarkymo ir valdymo poskyrio specialistai. Dėl šios priežasties į kiemą negali įsukti baldus, buitinę techniką, statybines medžiagas ir pan. atvežančios transporto priemonės, bokšteliai, reikalingi namo stogo / fasado tvarkymui / remontui, jokia speciali technika ar specialiujų / pagalbos tarnybų automobiliai (pvz., gaisrinė, greitosios pagalbos automobiliai). Tokiu būdu patiriame didelius nepatogumus, be to, riziką turtui, sveikatai bei gyvybei. Neaišku, kas turėtų atsakyti, jeigu, kilus gaisrui, ugniagesių technika negalėtų įvažiuoti į kiemą dėl nelegalios tvoros, kuri tebestovi praėjus beveik 2 metams nuo kreipimosi į Skyrių ir beveik metams po pažeidimų konstatavimo, ir mūsų nekilnojamas turtas visiškai sudegtų ar kas nors žūtų.

Taip pat yra pažeidžiamos mūsų teisės dėl Rinktinės g. <...>, Vilnius, esančios nelegaliai pastatytos tvoros, kadangi šio namo butų savininkai [...] nelegalia tvora yra užsitvėrę dalį Rinktinės g. <...>, Vilnius (mūsų) suformuoto žemės sklypo.“

Pareiškėjas 2021-08-18 Prašyme Skyriaus prašė informuoti: „kada (kokiomis datomis) ir kokių veiksmų Skyrius ėmėsi, siekdamas, kad neteisėti statiniai būtų pašalinti; ar Skyrius kreipėsi į Valstybinę teritorijų planavimo ir statybos inspekciją dėl neteisėtų statinių; jei kreipėsi, nurodyti, kada, pateikti rašto kopiją; ar pažeidėjai buvo nustatyti, nubausti bei įpareigoti pašalinti neteisėtai pastatytas tvoras; ar buvo nustatyta, kam priklauso minėti statiniai (nelegalios tvoros); bet kokią kitą aktualią informaciją, susijusią su Prašymu, padėsiančią mums ginti savo pažeidžiamas teises teisiniu keliu“;

4.2. NŽT Skyriaus vyriausioji specialistė J. P. telefoninio pokalbio, vykusio 2021 m. rugsėjo 29 d., metu Seimo kontrolieriaus patarėją S. V. informavo, kad dėl didelio darbo krūvio atsakymas į Pareiškėjo 2021-08-18 Prašymą dar nėra parengtas.

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

5. Lietuvos Respublikos teisės aktai

5.1. Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“ (toliau vadinama – Prašymų nagrinėjimo tvarka):

25 *punktas* – „Prašymai [...] turi būti išnagrinėjami per 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo institucijoje dienos.“

5.2. Asmenų aptarnavimo Nacionalinėje žemės tarnyboje prie Žemės ūkio ministerijos vieno langelio principu tvarkos aprašo, patvirtinto Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio

ministerijos direktoriaus 2012 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. 1P-(1.3.)-227 (toliau vadinama – Aprašas):
 39 punktas – „Tarnyboje gauti prašymai [...] turi būti išnagrinėti per 20 darbo dienų nuo jų gavimo Tarnyboje dienos.“

Tyrimo išvados

6. Atsižvelgiant į skundo tyrimo metu gautą informaciją, dokumentus (kopijas), teisinį reglamentavimą, pacituotą pažymos 5 punkte, susijusius su NŽT Skyriaus pareigūnų veiksmais (neveikimu) nagrinėjant Pareiškėjo 2021-08-18 Prašymą, konstatuotina:

6.1. vadovaujantis Prašymų nagrinėjimo tvarkos 25 punktu (pažymos 5.1 punktas) bei Aprašo 39 punktu (pažymos 5.2 punktas), asmenų prašymai turi būti išnagrinėti per 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos;

6.2. NŽT Skyriuje 2021 m. rugpjūčio 18 d. gautas ir užregistruotas Pareiškėjo 2021-08-18 Prašymas (pažymos 4.1 punktas);

6.3. NŽT Skyrius, kaip nurodė NŽT Skyriaus specialistė, iki 2021 m. rugsėjo 29 d. dar nėra parengęs ir Pareiškėjui pateikęs atsakymo į jo 2021-08-18 Prašymą (pažymos 4.2 punktas).

7. Įvertinus tai, kas pirmiau išdėstyta, darytina išvada, kad NŽT Skyriaus pareigūnai *Pareiškėjo 2021-08-18 Prašymo* nagrinėjimo metu *nesivadovavo Prašymų nagrinėjimo taisyklių 25 punkto, Aprašo 39 punkto nuostatomis*, reglamentuojančiomis, jog asmenų prašymai turi būti išnagrinėti per 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos, nes per teisės aktuose nustatytą prašymų nagrinėjimo terminą nepateikė atsakymo Pareiškėjui į jo 2021-08-18 Prašymą.

8. Atsižvelgiant į tai, kad NŽT Skyrius per teisės aktuose nustatytą prašymų nagrinėjimo terminą neišnagrinėjo Pareiškėjo 2021-08-18 Prašymo ir nepateikė atsakymo, skundas dėl NŽT Skyriaus pareigūnų veiksmų (neveikimo) nagrinėjant Pareiškėjo 2021-08-18 Prašymą pripažintinas pagrįstu.

SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

9. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius nusprendžia:

X skundą dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) nagrinėjant jo 2021-08-18 Prašymą pripažinti pagrįstu.

SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

10. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 1, 14, 17 punktais, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriui Laimonui Čiakui rekomenduoja:

10.1. atkreipti dėmesį į tai, kad Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Vilniaus miesto skyriaus pareigūnai Pareiškėjo 2021-08-18 Prašymo nagrinėjimo metu nesivadovavo Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“, 25 punkto ir Asmenų aptarnavimo Nacionalinėje žemės tarnyboje prie Žemės ūkio ministerijos vieno langelio principu tvarkos aprašo, patvirtinto Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2012 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. 1P-(1.3.)-227, 39 punkto nuostatomis ir nepateikė Pareiškėjui atsakymo per teisės aktuose nustatytą prašymų nagrinėjimo terminą;

10.2. imtis veiksmų, kad 2021-08-18 Prašymas būtų išnagrinėtas ir Pareiškėjui būtų pateiktas

išsamus atsakymas;

10.3. informuoti, kada, kokių veiksmų bei kuo vadovaujantis ėmėsi Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Vilniaus miesto skyriaus pareigūnai, kad pažeidimai, nustatyti 2020 m. rugsėjo 16 d. atlikus valstybinės žemės, esančios greta Rinktinės g. <...> ir <...>, Vilniuje, naudojimo patikrinimą, būtų pašalinti; jeigu Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Vilniaus miesto skyriaus pareigūnai nesiėmė jokių veiksmų, informuoti, dėl kokių prižasčių bei kada, kokių veiksmų, kuo vadovaujantis bus imamasi.

Primename, kad Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, jog informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolieriui turi būti pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), **bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.**

Apie rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus prašytume informuoti **Pareiškėją ir Seimo kontrolierių** (Seimo kontrolieriui pateikti informaciją pagrindžiančius dokumentus).

Seimo kontrolierius

Augustinas Normantas